

U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: **Ž.**, so sídlom v B., IČO: X., vo veci Odštepného závodu S. so sídlom v B., proti žalovanému: **M.**, s hláseným pobytom bezdomovca v N., **o vypratanie bytu**, vedenej na Okresnom súde Trenčín pod sp. zn. 24 C 107/2006, v konaní o mimoriadnom dovolaní generálneho prokurátora Slovenskej republiky proti rozsudku Okresného súdu Trenčín z 2. mája 2007 č.k. 24 C 107/2006-43, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Okresného súdu Trenčín z 2. mája 2007 č.k. 24 C 107/2006-43 **z r u š u j e** a vec vracia tomuto súdu na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Trenčín rozsudkom z 2. mája 2007 č.k. 24 C 107/2006-43 uložil žalovanému povinnosť vypratať a odovzdať žalobcovi do 10 dní 3 - izbový byt č. 4 nachádzajúci sa v T. na Ž. ulici č. 2 v bytovom dome súpisné č. X.. Zároveň mu uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi do 3 dní náhradu trov konania 3 000 Sk. V odôvodnení uviedol, že žalovaný dlhodobo neplnil základnú povinnosť nájomcu bytu a neplatil nájomné a úhrady za služby spojené s nájmom bytu (na nájmomnom vznikol v dôsledku toho dlh presahujúci sumu 75 000 Sk). Žalobca mu preto dôvodne dal 12. júla 2004 výpoveď z nájmu v zmysle § 711 ods. 1 písm. d/ Občianskeho zákonníka; výpovedná lehota uplynula 31. októbrom 2004. Rozhodnutie o náhrade trov konania odôvodnil poukazom na § 142 ods. 1 O.s.p.

Generálny prokurátor Slovenskej republiky na základe podnetu bývalej manželky žalovaného podal proti tomuto rozsudku mimoriadne dovolanie s odôvodnením, že žalovanému bola v konaní odňatá možnosť pred súdom konať a napadnutý rozsudok spočíva

na nesprávnom právnom posúdení veci. Súd bez toho, aby vôbec zisťoval, či sa žalovaný zdržiava na adrese uvedenej v žalobe, doručoval všetky písomnosti určené žalovanému (vrátane žaloby a predvolania na súdne pojednávanie) na adresu uvedenú v žalobe. Adresát pri doručovaní nebol zastihnutý a zásielka bola uložená na pošte. Podľa názoru generálneho prokurátora sa ale nemohla uplatniť fikcia doručenia zásielok, z ktorej vychádzal súd, lebo žalovaný sa na žalobcom uvádzanej adrese doručovania v čase doručovania nezdržiaval. Ešte v roku 2002 sa po rozvode manželstva z predmetného bytu odsťahoval a zdržiaval sa na neznámom mieste. Generálny prokurátor Slovenskej republiky vytkol súdu, že si pre rozhodnutie neobstaral dostatok skutkových podkladov a vychádzal jednostranne iba z tvrdení žalobcu. V danom prípade išlo o služobný byt, súd ale dôsledne nezisťoval, z akého dôvodu došlo k neplateniu nájomného, kedy žalovaný prestal pre žalobcu vykonávať prácu, na výkon ktorej bol nájom bytu viazaný, a či byt mal charakter služobného bytu aj v čase výpovede a či tento charakter nestratil. Tieto okolnosti boli v danom prípade právne relevantné tak z hľadiska posúdenia, či žalovaný nemá právo na bytovú náhradu, ako aj z hľadiska ochrany práv tretích osôb (medziiným bývalej manželky žalovaného). Z týchto dôvodov generálny prokurátor navrhol, aby dovolací súd napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil Okresnému súdu Trenčín na ďalšie konanie.

Žalobca vo vyjadrení k mimoriadnemu dovolaniu uviedol, že v danom prípade zostal charakter služobného bytu zachovaný a nevzniklo k nemu právo spoločného nájmu bytu manželmi. So zreteľom na individuálne okolnosti prejednávanej veci nedošlo k prechodu nájmu bytu na tretie osoby a žalovanému ani nikomu inému nevzniklo právo na bytovú náhradu. Žiadal mimoriadne dovolanie zamietnuť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd rozhodujúci o mimoriadnom dovolaní (§ 10a ods. 3 O.s.p.) po zistení, že tento opravný prostriedok podal včas (§ 243g O.s.p.) generálny prokurátor Slovenskej republiky (§ 243e ods. 1 O.s.p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243i ods. 2 O.s.p. v spojení s § 243a ods. 1 O.s.p.) preskúmal napadnutý rozsudok v rozsahu podľa § 243i ods. 2 v spojení s § 242 ods. 1 O.s.p. a dospel k záveru, že mimoriadny opravný prostriedok generálneho prokurátora Slovenskej republiky je opodstatnený.

V mimoriadnom dovolaní sa uvádza, že v súdnom konaní došlo k procesnej vade v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. (§ 243f ods. 1 písm. a/ O.s.p.). O odňatie možnosti pred súdom konať ide

v prípade nesprávneho procesného postupu súdu, ktorým sa účastníkovi znemožní realizácia jeho procesných práv. V zmysle § 18 O.s.p. majú účastníci v občianskom súdnom konaní rovnaké postavenie a súd je povinný zabezpečiť im rovnaké možnosti na uplatnenie ich práv; účastník konania má napríklad právo vykonávať procesné úkony vo formách stanovených zákonom (§ 41 O.s.p.), právo na doručenie žaloby do vlastných rúk (§ 79 ods. 4 O.s.p.), právo byť predvolaný na súdom nariadené pojednávanie (§ 115 O.s.p.), právo, aby súd konal v jeho neprítomnosti len za splnenia podmienok vyplývajúcich z ustanovenia § 101 ods. 2 O.s.p., právo vyjadriť sa k návrhom na dôkazy a k všetkým dôkazom, ktoré sa vykonali (§ 123 O.s.p.), právo zhrnúť na záver pojednávania svoje návrhy a vyjadriť sa k dokazovaniu i k právnej stránke veci (§ 118 O.s.p.), právo byť v súlade so zákonom upovedomený o verejnom vyhlásení rozsudku (§ 156 O.s.p.), ako aj právo na to, aby mu bol rozsudok doručený do vlastných rúk (§ 158 ods. 2 O.s.p.).

V prejednávanej veci zo spisu vyplýva, že žalovanému bola postupom súdu znemožnená realizácia vyššie uvedených procesných oprávnení účastníka občianskeho súdneho konania.

V preskúvanom prípade bola žaloba podaná 10. júla 2006. Súd ju žalovanému doručoval na adresu uvedenú v žalobe, na ktorú mu doručoval aj predvolanie na (jediné) súdne pojednávanie vytýčené na 2. mája 2007 (č.l. 38). Z pripojených doručení vyplýva, že poštový doručovateľ ani v jednom prípade adresáta nezastihol; zásielky boli uložené na pošte, v odbernej lehote ale nedošlo k ich vyzdvihnutiu. Okresný súd Trenčín vychádzal z toho, že išlo o riadne doručenie zásielok.

Postup súdu pri doručovaní písomností určených do vlastných rúk adresáta, ktorý nebol zastihnutý, je upravený v § 47 ods. 2 O.s.p. Podľa tohto ustanovenia platí, že ak nebol adresát písomnosti, ktorá sa má doručiť do vlastných rúk, zastihnutý, hoci sa v mieste doručenia zdržuje, doručovateľ ho vhodným spôsobom upovedomí, že mu zásielku príde doručiť znovu v deň a hodinu uvedenú v oznámení. Ak zostane i nový pokus o doručenie bezvýsledným, uloží doručovateľ písomnosť na pošte alebo na orgáne obce a adresáta o tom vhodným spôsobom upovedomí. Ak si adresát zásielku do troch dní od uloženia nevyzdvihne, považuje sa posledný deň tejto lehoty za deň doručenia, i keď sa adresát o uložení nedozvedel. To znamená, že pre uplatnenie fikcie doručenia v zmysle tohto ustanovenia musí byť naraz splnených viacero predpokladov; ak z nich nie je splnený aj len jeden, neuplatní sa fikcia doručenia.

V priebehu konania o mimoriadnom dovolaní vyšlo najavo, že v preskúmanom prípade nebol splnený jeden z predpokladov fikcie doručovania – žalovaný sa nezdržiaval v mieste doručovania v čase, keď sa pošta pokúsila doručiť mu zásielky (žalobu a tiež predvolanie na súdne pojednávanie). Uvedená skutočnosť vyplýva predovšetkým zo zápisnice Ž. polície – odboru Žilina z 27. marca 2008 ČVS: Ž., v ktorej sa nachádza výpoveď zamestnankyne žalobcu, ktorá potvrdzuje, že „M. sa 12. júna 2002 so svojou manželkou rozviedol a následne odišiel z miesta bydliska“. Rovnaké skutkové okolnosti potvrdzuje zápisnica Krajskej prokuratúry Trenčín z 22. apríla 2008 č. K., pri spisovaní ktorej bývalá manželka žalovaného uviedla, že „s manželom sme sa v roku 2002 rozviedli a tento sa od nás v auguste 2002 odsťahoval“. O tom istom svedčí aj list Krajskej prokuratúry Trenčín zo 16. mája 2008 č. X.. Skutočnosť, že žalovaný sa v spornom byte od roku 2002 nezdržiaval, nespochybňuje napokon ani žalobca, ktorý vo vyjadrení k mimoriadnemu dovolaniu generálneho prokurátora Slovenskej republiky opísal dôvody, so zreteľom na ktoré bola výpoveď z nájmu bytu doručená nie žalovanému, ale odovzdaná jeho bývalej manželke.

So zreteľom na vyššie uvedené nemohli nastať účinky riadneho doručenia týchto zásielok. Pokiaľ Okresný súd Trenčín žalovanému riadne nedoručil žalobu a predvolanie na súdne pojednávanie, pokiaľ vec prejednal a rozhodol v neprítomnosti žalovaného bez splnenia podmienok vyplývajúcich z § 101 ods. 2 O.s.p., odňal žalovanému možnosť uplatňovať procesné oprávnenia účastníka konania. V mimoriadnom dovolaní sa preto opodstatnene uvádza, že žalovanému bola postupom súdu odňatá možnosť pred súdom konať (§ 237 písm. f/ O.s.p.).

Vada tejto procesnej povahy je dôvodom, so zreteľom na ktorý treba dovolaním (mimoriadnym dovolaním) napadnuté rozhodnutie vždy zrušiť. Najvyšší súd Slovenskej republiky preto rozsudok Okresného súdu Trenčín z 2. mája 2007 č.k. 24 C 107/2006-43 zrušil a vec vrátil tomuto súdu na ďalšie konanie (§ 243i ods. 2 O.s.p. v spojení s § 243b O.s.p.).

V súlade s praxou rozhodovania v konaní o dovolaní sa dovolací súd aj v predmetnom konaní o mimoriadnom dovolaní obmedzil len na konštatovanie, že došlo k procesnej vade v zmysle § 243f písm. a/ O.s.p., v dôsledku čoho ani neskúmal, či mimoriadnym dovolaním napadnutý rozsudok spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 243f písm. c/ O.s.p.).

V novom rozhodnutí rozhodne súd znova o trovách prvostupňového a dovolacieho konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 23. júla 2009

JUDr. Emil F r a n c i s c y, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: Klaudia Vrauková